

Toetsbeleid Het Saenredam schooljaar 2024-2025

Huidige situatie:

Tot op heden ontbrak er een gestructureerd toetsbeleid op Het Saenredam.

Hoe is dit beleid tot stand gekomen:

Op Het Saenredam is de afgelopen maanden intensief gewerkt aan de ontwikkeling van een toetsbeleid. Dankzij de inspanningen van de werkgroep toetsbeleid is er nu een concreet plan opgesteld. De werkgroep heeft grondig onderzoek verricht met betrekking tot het afnemen van toetsen in alle leerjaren. Dit onderzoek omvatte een enquête onder docenten, een uitgebreide analyse van de toetsdruk, en de inbreng van de leerlingenraad over hun ervaringen en wensen omtrent toetsing. Na deze inventarisatie is het toetsbeleid besproken met de schoolleiding en uiteindelijk ter goedkeuring voorgelegd aan de MR.

Op 10 juni 2024 heeft de Medezeggenschapsraad (MR) officieel goedkeuring gegeven aan het nieuwe toetsbeleid op Het Saenredam.

Visie

Dit toetsbeleid is geschreven met het in acht nemen van de drie pijlers van Het Saenredam: Structuur biedt ruimte, leren met hoofd, hart en handen, en lerende professionals.

Structuur biedt ruimte

Het doel van dit toetsbeleid is meerledig. Het belangrijkste doel is het leren van de leerlingen en de beoordeling daarvan zichtbaar te maken, zowel voor de docent als voor de leerling zelf. Ook was er, zowel bij de vaksecties als bij de leerlingen, de wens om het hoge aantal toetsen per schooljaar en daarmee de toetsdruk te verminderen. Dit viel samen met de landelijke tendens waarbij ingezet wordt op minder toetsen. Tot slot willen we met dit document de kwaliteit van het toetsproces borgen.

Een helder en gestructureerd toetsbeleid is een voorwaarde om leerlingen te helpen hun talenten te ontwikkelen, en er zeker van te zijn dat zij de school uiteindelijk met voldoende kennis en vaardigheden verlaten. Daarbij erkennen we dat toetsen niet alleen een middel zijn om voortgang van leerlingen te meten, maar vooral een kans bieden om te leren en te verbeteren. In dit document willen we laten zien met welke stappen we deze visie willen bereiken.

Leren met hoofd, hart en handen

Op het Saenredam geloven we dat leren, en dus ook de beoordeling van leren, plaatsvindt via hoofd, hart en handen. We beoordelen daarom niet alleen schriftelijke toetsen, maar ook praktische, creatieve en mondelinge opdrachten. Bovendien maken we onderscheid tussen formatief handelen en summatief toetsen.

Formatief handelen

Alle activiteiten die leerlingen en docenten uitvoeren om de voortgang van leerlingen in kaart te brengen en betere beslissingen te nemen over het leren. Formatief handelen is een aanpak die docenten gebruiken bij het lesgeven: de docent geeft feedback en past zijn uitleg en opdrachten aan, zodat een leerling kan groeien in zijn leerproces.

Summatief toetsen

Summatief toetsen heeft een afsluitend karakter. De leerling bewijst dat de leerstof en/of vaardigheden voldoende worden beheerst. De summatieve toetsing resulteert in een cijfer dat onderdeel uitmaakt van het eindcijfer voor het overgangsrapport/diploma.

Lerende professionals

Leerlingen, maar ook docenten, zijn nooit uitgeleerd. Om de kennis en vaardigheden van leerlingen goed te kunnen beoordelen, worden docenten aangemoedigd en gefaciliteerd om zich te blijven ontwikkelen op toetsgebied, bijvoorbeeld met scholing zoals Toetsexpert, of omtrent formatief handelen. Ook geven vakdocenten feedback op elkaars toetsen tijdens het Toetscafé.

Algemene bepalingen

1. Artikel 10 (Toetsing) en Artikel 11 (Rapporten) van het leerlingenstatuut zijn volledig van toepassing (zie bijlage).
2. Leerlingen hebben in gelijke situaties recht op gelijke behandeling. Dit betekent zoveel mogelijk gelijkheid in aantal toetsen, toetsmomenten, soorten toetsen, toetsniveau, normering en uniformiteit.
3. a.) Voor ieder vak wordt een toetsplan opgesteld. Dit wordt jaarlijks vastgelegd in het PTO (Programma Toetsing en Overgang) en het PTA (Programma Toetsing en Afsluiting). PTO's en PTA's worden verspreid onder leerlingen aan het begin van het schooljaar.
b.) Voor praktische vakken en clustervakken gelden vakspecifieke regelingen.
c.) Voor het maximaal aantal schriftelijke toetsen per dag verwijzen we naar het leerlingenstatuut.
4. a.) Een schooljaar is verdeeld in vier periodes. Per periode mag er per vak maximaal één afsluitende toets worden gegeven, en maximaal één praktische opdracht of dossiercijfer*.
b.) Een dossiercijfer kan bestaan uit maximaal drie deelcijfers.
c.) Bij een PTA kan het dossiercijfer echter over een heel schooljaar berekend worden, en kan het uit meer dan drie deelcijfers (niet zijnde proefwerken) bestaan.
5. a.) Een schriftelijke toets moet minimaal 1 week van tevoren worden opgegeven in Magister.
b.) Praktische opdrachten of bij de dossiercijfer behorende deelcijfers moeten minimaal 1 week van tevoren worden opgegeven in Magister
6. De tijdsduur en de weging van de schriftelijke toetsen, praktische opdrachten en dossiercijfers worden vermeld in het PTO en PTA. Opgeteld beslaat de weging per vak voor een heel schooljaar in totaliteit 100%. Dat betekent dat we werken met een doorlopend gemiddelde.
7. Voor praktische opdrachten, zoals een presentatie, een verslag of een werkstuk, dient de leerling vooraf te weten hoe de docent de verschillende onderdelen beoordeelt en becijfert.
8. a.) Na afname van een schriftelijke toets (inclusief toetsweken) of deelcijfer wordt het cijfer binnen tien schooldagen bekend gemaakt en zichtbaar in Magister. Voor praktische opdrachten geldt een maximale termijn van 15 schooldagen.
b.) Ingevoerde cijfers/beoordelingen kunnen in uitzonderlijke gevallen in overleg met de afdelingsleider worden aangepast.
9. Onder bijzondere omstandigheden kan met toestemming van de schoolleiding worden afgeweken van de bepalingen van het toetsbeleid.
10. Toetsen mogen niet worden meegenomen naar huis. Leerlingen hebben wel recht op inzage nadat het cijfer bekend is gemaakt.
11. Dit toetsbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd en vastgesteld, en op de website van Het Saenredam gepubliceerd.

*Een dossier cijfer is opgebouwd uit maximaal 3 deelcijfers, waarbij het gemiddelde cijfer wordt meegenomen in het PTA/PTO. Voorbeelden van deelcijfers zijn practica verslagen, so's en woordjetoetsen.

Leerjaar 1

1. a.) In leerjaar 1 worden schriftelijke toetsen, praktische opdrachten en deelcijfers gedurende het schooljaar tijdens de les afgenomen. Het schooljaar wordt afgesloten met een toetsweek.
2. a.) Wanneer een leerling een schriftelijke toets mist, maakt de leerling binnen vijf schooldagen na terugkeer op school een afspraak met de docent om de toets/deelcijfers in te halen.
b.) Het inhalen van toetsen/deelcijfers gebeurt tijdens het wekelijkse inhaaluur of op afspraak met de docent.
c.) Wanneer door een leerling de uiterste inleverdatum voor het inleveren van een praktische opdracht of dossieropdrachten die ingeleverd dienen te worden, wordt gemist, dan beslist de afdelingsleider in overleg met de vakdocent of de leerling dit onderdeel mag herkansen of dat het cijfer 1 wordt toegekend.
3. In het PTO staat de leerstof voor alle toetsen per vak.
4. In leerjaar 1 wordt er getoetst op twee niveaus, zodat er aan het eind van leerjaar 2 kan worden bepaald of een leerling doorstroomt naar mavo- of havoniveau (determinatie).

Leerjaar 2, 3, 4 en 5

1. In leerjaar 2, 3, 4 en 5 worden alle schriftelijke toetsen afgenomen tijdens de vier toetsweken. Daarnaast kunnen praktische opdrachten en deelcijfers tussentijds worden afgenomen.
2. a.) Wanneer een leerling een schriftelijke toets mist tijdens een toetsweek, maakt de leerling tijdens het inhaalmoment de toets.
b.) Wanneer een leerlingen meerdere toetsen heeft gemist tijdens de toetsweek of als er praktische opdrachten moeten worden ingehaald, worden daarvoor afspraken gemaakt bij de vakdocent.
c.) Wanneer door een leerling de uiterste inleverdatum voor het inleveren van een praktische opdracht of dossieropdrachten die ingeleverd dienen te worden, wordt gemist, dan beslist de directeur in overleg met de examencommissie of de leerling dit onderdeel mag herkansen of dat het cijfer 1 wordt toegekend.
3. a.) In het PTA/PTO staat beschreven of de toets herkansbaar is.
b.) Na periode twee heeft een leerling recht op twee schriftelijke herkansingen. Dit kan een toets uit periode 1 en periode 2 zijn, maar een leerling mag ook kiezen om twee toetsen uit één periode te herkansen. Na periode 4 heeft een leerling wederom recht op twee schriftelijke herkansingen. Dit kan een toets uit periode 3 en periode 4 zijn, maar een leerling mag ook kiezen om 2 toetsen uit één periode (3 of 4) te herkansen.
4. c.) Praktische opdrachten en/of deelcijfers kunnen niet worden herkanst.
d.) Het hoogste resultaat telt bij een herkansing.
5. In het PTO/PTA staat de leerstof voor alle toetsen per vak.

6. In leerjaar 2 wordt er getoetst op twee niveaus, zodat er aan het eind van leerjaar 2 kan worden bepaald of een leerling doorstroomt naar mavo- of havoniveau (determinatie).
7. Voor examenklassen geldt dat het PTA examenreglement leidend is.

Borging van kwaliteit van toetsen

1. In het vakwerkplan geeft de vaksectie aan welke keuzes er zijn gemaakt. De vakwerkplannen zijn gebaseerd op een doorlopende leerlijn, die door de vaksecties wordt samengesteld. Een doorlopende leerlijn geeft aan hoe leerlingen voor een bepaald vak gedurende hun schoolloopbaan van een beginniveau tot het eindniveau komen. De vaksecties hebben bewust nagedacht over wat wordt aangeboden, wanneer het wordt aangeboden en hoe het wordt aangeboden. Ook beschrijft de vaksectie in het vakwerkplan op welke manier de kwaliteit van toetsing wordt bewaakt.
2. a.) De schriftelijke toetsen zijn in elk leerjaar uniform. De schriftelijke toetsen hebben een vergelijkbare lay-out en er wordt gewerkt met lettertype Arial, lettergrootte 12.
b.) De schriftelijke toetsen zijn valide, betrouwbaar en representatief. De schriftelijke toets is valide wanneer de vragen overeenkomen met (een deel) van de leerstof. De schriftelijke toets is representatief wanneer de vragen gelijkwaardig verdeeld zijn over de leerstof.
3. a.) Het is de taak van vakdocenten om in ieder leerjaar voor kwalitatief goede toetsen te zorgen.
b.) We zorgen ervoor dat alle schriftelijke toetsen vooraf door ten minste twee collega's worden bekeken (vierogen-principe) en dat voorafgaand aan afname van de toets een beoordelingsmodel is gemaakt.
c.) Na afname van de toets vindt een evaluatie door de vakdocent plaats middels een toetsanalyse. Indien noodzakelijk wordt de normering van de toets aangepast. De resultaten van iedere klas worden vergeleken met de resultaten van andere klassen in het leerjaar.
d.) Indien meer dan 30% van het leerjaar een onvoldoende heeft gehaald voor de schriftelijke toets of indien het leerjaargemiddelde van de toets onder de 6,0 ligt, dan vraagt de afdelingsleider van het betreffende leerjaar de sectievoorzitter om een verbeterplan. Onderdeel van dit verbeterplan betreft een analyse en een besluit van de sectie of er aanpassing nodig is in het te geven onderwijs en/of toetsing.
e.) Op school zijn voldoende geschoolde toetsexperts aanwezig om advies uit te brengen over de schriftelijke toetsen.

Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte

- Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte kunnen, afhankelijk van hun diagnose, gebruik maken van extra tijd, audiovisuele ondersteuning, of het gebruik van een laptop. Voor examens gelden wettelijke bepalingen.
- Leerlingen met dyslexie en TOS hebben recht op audio-ondersteuning via Exam.Net, 25% tijdverlenging en een computer met spellingscontrole.

- NT2-leerlingen die korter dan zes jaar in Nederland wonen, hebben recht op 25% tijdverlenging en het gebruik van een NT2-woordenboek.
- Leerlingen met een visuele beperking hebben recht op audio-ondersteuning via exam.net, eventuele vergrotingen en 25% tijdverlenging.
- Bij leerlingen met kleurenblindheid mag de toezichthouder de kleuren benoemen.
- Leerlingen met dyscalculie hebben bij toetsen waarbij rekenen een rol speelt recht op 25% tijdverlenging en mogen als hulpmiddel een rekenkaart gebruiken.
- Leerlingen met ASS, AD(H)D, DCD, angst- en stemmingsstoornissen met deskundigheidsverklaring hebben recht op 25% tijdverlenging.

De schoolleiding
Het Saenredam

10 juni 2024